

MOLDE KOMMUNE

Årsplan 2023-2024

Innhold

1. MOLDE KOMMUNES BARNEHAGER	3
2. BARNEHAGENS STYRINGSdokUMENT	3
Lov om barnehager	3
Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver	3
Vedtekter	3
Årsplan	4
3. BARNEHAGENE VÅRE	4
Hauglegda	4
Øvre Bergmo	4
Mårskrenten	4
4. BARNEHAGENS INNHOLD	5
Progresjon	5
Digital praksis	5
Omsorg	5
Lek, livsutfoldelse, meningsfylte opplevelser og aktiviteter	6
Barnehagen skal fremme danning	6
Læring	6
Vennskap og fellesskap	7
Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk	7
Flerspråklige barn	7
5. BARNS MEDVIRKNING	7
6. SAMARBEID HJEM – BARNEHAGE	8
Hvordan vi jobber for å tilrettelegge for barn som trenger ekstra støtte	8
Foreldrerådet	8
Foreldrekontakter og foreldrerepresentanter i samarbeidsutvalget	9
Samarbeidsutvalg - SU	9
7. OVERGANGER	9
Tilknytningstiden	9
Overganger innad i barnehagen	9
Overgang barnehage – skole	10
8. PLANLEGGING – VURDERING	10
9. BARNEHAGENS 7 FAGOMRÅDER	11
10. SATSINGSOMRÅDER/UTVIKLINGSARBEID	11
Rekomp	11
Sosial bærekraft	11
Trygghetssirkelen – COS	12
11. ÅRSJUL	13

1. MOLDE KOMMUNES BARNEHAGER

Kommunens visjon: «Vi strekker oss langt»

Verdier – Molde er en VIS kommune VIDSYNT – INKLUDERENDE – SAMSKAPENDE

Verdiene skal være retningsgivende for hvordan vi opptrer i arbeidshverdagen vår, og hvordan vi møter innbyggerne og samfunnet vi er en del av.

Molde kommune er både barnehageeier og barnehagemyndighet; fagavdeling barnehage. Som barnehageeier er kommunen ansvarlig for driften i de kommunale barnehagene. Dette ansvaret er det enhetsleder/styrer i de kommunale barnehagene som følger opp.

Barnehagens verdigrunnlag skal komme til syne i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Alle handlinger og avgjørelser som berører barnet skal gjøres til barnets beste. Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse (iht. Rammeplanen).

2. BARNEHAGENS STYRINGSKONVENSJON

Lov om barnehager

[Barnehageloven](#) regulerer barnehagens virksomhet.

Alle barnehager skal bygge på verdigrunnlaget som er fastsatt i barnehageloven og internasjonale konvensjoner som Norge har sluttet seg til som barnekonvensjonen og ILO-konvensjonen.

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

Personalet skal ha kjennskap til opplysningsplikten til barnevernet jfr. barnehageloven § 46.

Barn har rett til spesialpedagogisk hjelp dersom de har særlig behov for det, PPT er sakkyndig instans i saker om spesialpedagogisk hjelp.

For å sikre at barn får den oppfølging og hjelp de trenger brukes [BTI-modellen](#)

Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver

[Rammeplanen](#), som er en forskrift til barnehageloven, skal bidra til at alle barn får et kvalitetsmessig likeverdig barnehagetilbud.

Vedtekter

Som barnehageeier er det politikerne i Molde kommune som vedtar [vedtektene](#) for de kommunale barnehagene. Vedtektene er felles for alle de kommunale barnehagene.

Årsplan

«Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser» (Rammeplan s. 37)

De kommunale barnehagene i Molde har en felles mal for årsplan, som ivaretar krav som stilles i barnehageloven med forskrifter. Ut fra denne malen utarbeider hver enkelt barnehage sin årsplan.

3. BARNEHAGENE VÅRE

Vår enhet består høsten 2023 av tre barnehager. De har felles ledelse som består av enhetsleder i 100 % stilling og assisterende styrer i 100 % stilling. Barnehagene har felles satsingsområder, felles møtevirksomhet på alle nivå og har et felles motto «Gode relasjoner skaper gode hverdager» som vi jobber etter.

Hauglegda

Hauglegda barnehage ligger vest i Nordbyen, ved veien opp mot turparkeringa i Jensgurilla. Vi har et stort og naturmangfoldig uteområde med trær, lyng og kupert terreng som appellerer til lek og allsidig fysisk aktivitet. Barnehagen er omkranset av skog, fjell og natur som blir mye brukt til turer og utflukter. Et lite stykke fra barnehagebygget er det en gapahuk, bygd på dugnad.

Hauglegda har 99 barnehageplasser fordelt på seks avdelinger. Småbarnsavdelingene Maurtua og Furutoppen har 12 barn i alderen 0-3 år. Småbarna har et eget avskjermet uteområde på nordsiden av barnehagen. Uteavdelingen vår, Furukongla, har 15 barn i alderen 3-6 år. De deler garderobe med Furutoppen på sørsiden av bygget og har kjøkkenet og grillhytta som innebase. Avdelingene Røsslyngen, Tyrirota og Torvmyra ligger på sørsiden av barnehagen og hver avdeling har 20 barn i alderen 2-6 år.

Øvre Bergmo

Øvre Bergmo er en en-avdelings barnehage med 20 barn fra 1-6 år. Barnehagen ligger rett ved busstoppen i et område med blokkbebyggelse og kort gangavstand til både Kviltorp skole og Bergmo ungdomsskole. Ikke langt fra barnehagen ligger Katthola med skog, mark, bekk, bakker og skøytebane om vinteren. Katthola er ofte besøkt med grupper av barn, hvor tid til lek, opplevelser og utforsking er det sentrale. Tvers over veien ligger Asteroparken og ikke langt fra barnehagen ligger Retiroparken og Retirostranda.

Mårskrenten

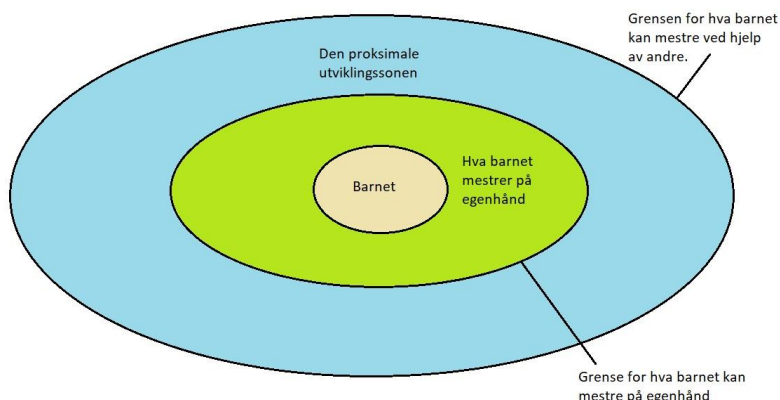
Mårskrenten var tidligere en privat barnehage, men driftes nå av Molde kommune og er nyeste tilskudd i barnehageenheten Hauglegda, Øvre Bergmo og Mårskrenten barnehager. Mårskrenten er en en-avdelings barnehage med 14 barn i alderen 1-2 år og ligger i Mårskrenten i Nordbyen, i et borettslag med småhusbebyggelse. Det er kort veg til Nordbyen skole og Moldemarka.

4. BARNEHAGENS INNHOLD

Progresjon

Med progresjon mener vi en jevn utvikling. Progresjon er en prosess som hele tiden tar utgangspunkt i hva barnet mestrer, for så å gi, eller legge til rette for, tilpassede utfordringer som fører til ny mestring. Denne teorien bygger på at mennesker er sosiale individer og at utvikling foregår i en sosial setting. Teorien bygger på Lev Vygotskij's "proksimale utviklingssone."

De fleste barn går i barnehagen i 5 år. I løpet av denne tida skjer den største utviklinga og læringa for et menneske. Barnehagen skal være bevisst betydningen av at barnet får møte nye utfordringer som vekker nysgjerrighet, læringslyst og utforskertrang. I Hauglegda har vi aldersinndelte barnegrupper der de aller yngste samles på Maurtua og Furutoppen, mens barna fra 2-6 er på de øvrige avdelingene. Vi kjører også aldersinndelte opplegg på tvers av avdelingene. Den pedagogiske begrunnelse for denne organiseringen, er blant annet at vi mener barna lettere finner lekekamerater med felles interesser og modning når de er i grupper med barn i samme alder. En ettåring trenger også en annen form for omsorg og støtte enn en fireåring eller seksåring. De eldste barna kan holde konsentrasjon i prosjekter som varer over lengre tid og som utvikler seg og skaper fordypelse og bredde i innhold. De yngste blir presentert for nye emner i her-og-nå-aktiviteter som tar utgangspunkt i sanseopplevelser som for eksempel syn, hørsel, bevegelse og berøring. I løpet av barnehagelivet skal barna kontinuerlig oppleve fremgang, nye opplevelser, få nye erfaringer og vekst. Personalet må til enhver tid se hvor barnet er i utviklingsprosessen, gi det mestringsfølelse og fortløpende legge til rette for at det har noe å strekke seg etter. De nye erfaringene bygger på kunnskap, innsikt, ferdigheter og holdninger som de har tilegnet seg tidligere.

Digital praksis

Rammeplanen legger vekt på at digitalt arbeid skal være aktive og skapende prosesser foran passive aktiviteter. Barnehagens digitale praksis skal knyttes til lek kreativitet og læring. Slik blir digitale verktøy med på å bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn ([Rammeplanen](#)).

I barnehagen har alle avdelingene tilgang på nettbrett, noen med projektor, smarttelefoner, PC, forskjellige digitale kamera, mikroskop og blue-bots (roboter som kan programmeres / kodes) som vi benytter i vårt arbeid sammen med barna. I tillegg er barna med når vi skal kopiere, laminere og bruke printer. Personalet er aktive sammen med barna når vi jobber med digitale verktøy, og vi bruker verktøyene som en av mange metoder til å utforske, undre oss, lære og leke sammen med barna.

Omsorg

Fra rammeplanen: Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Og barnehagen skal gi barna mulighet for å utvikle tillit til seg selv og andre. Arbeidet med å utvikle og forsterke gode relasjoner mellom voksne og barn, ligger alltid hos oss voksne. Vi skal vise omsorg og varme, være sensitive overfor barnets signaler, anerkjenne og støtte barnets mestring, læring og utforskning. Vi skal være nysgjerrig på barnet og søke å forstå det. Barnehagen skal legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring.

Lek, livsutfoldelse, meningsfylte opplevelser og aktiviteter

Leken gir glede og er lystbetont samtidig som den er barns hovedarena for læring. Barnet skaffer seg erfaringer og gjør seg kjent med omgivelsene. Det er her de tar del i det kjente samtidig som de utforsker det nye. I møte med sine omgivelser tilegner barna seg kunnskap og bygger opp sin identitet. Alle barn skal bli tatt på alvor. Det gjør vi ved f.eks. å lytte, vise at en bryr seg, vise og ta imot omsorg, skape trygghet for bruk av hele følelsesregisteret, inkludere hverandre, vente på tur og snakke om hva det vil si å være venner, og hva som må til for å få til god lek. Alle voksne er rollemodeller i dette arbeidet. Det vi synliggjør av egen atferd og egne utsagn foran barna, blir sett og hørt. Vennskap og tilrettelegging for gode relasjoner og lek i barnehagen er en forutsetning for god læring og opplevelse av glede og mestring.

I samspillet med andre barn bruker barna ulike former for kommunikasjon og lærer seg viktige samhandlingsregler, som de tar med seg videre i møte med nye mennesker. Det å leke hjelper barnet til å utvikle en forståelse av seg selv og verden rundt.

Gjennom den sosiale leken dannes vennskap og gode relasjoner på tvers av alder, språk og kulturell bakgrunn. Vi ser på det å fremme lekekompetanse hos barn som sentralt for å fremme inkludering av barn. Forskning viser at barns evne til å etablere vennskap er nært knyttet opp til deres lekekompetanse og sosiale kompetanse.

De voksne i barnehagen skal aktivt legge til rette for at barn kan møtes og utvikle vennsapsrelasjoner seg imellom. Det er spesielt viktig å hjelpe de barna som ikke selv klarer å danne vennskap med andre, og ta utgangspunkt i deres utvikling slik at vennskap blir noe de etter hvert klarer å mestre på egenhånd

Barnehagen skal fremme danning

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barnehagen må møte barn på en måte som formidler respekt og aksept, tillit og tiltro. Vi skal fremme barns trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd. Vi har ansvar for at alle barn skal føle at de selv og alle i gruppen er betydningsfulle for fellesskapet.

Det er viktig å være åpen og imøtekommende og praktisere en anerkjennende holdning til hvert enkelt barn. Dette gjør at barna utvikler selvstendighet, får god selvtilitt og respekterer egne og andres tanker og følelser.

Vi må sørge for et inkluderende fellesskap og legge til rette for at barn kan bidra til egen og andres læring. Vi må være oppmerksomme på barnas interesser og engasjement og legge til rette for dette i ulike situasjoner og aktiviteter. Vi må støtte og berike barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner.

Læring

Læring skjer gjennom hele livet, og læring er nært knyttet til omsorg, danning og lek. I Hauglegda, Øvre Bergmo og Mårskrenten verdsetter vi lekens betydning for barns læring, og setter derfor av mye tid til frilek både inne og ute. På denne måten fokuserer vi på de uformelle læringssituasjonene hvor barna selv tar initiativ til å delta utfra egne interesser og utvikling. Ved å være aktive og engasjerte voksne vil barna bli med oss i å erfare verden og tilegne seg kunnskap.

I vår enhet har vi ett helhetlig læringssyn som innebærer:

- å se omsorg, lek og læring i sammenheng
- å bruke dagligdagse situasjoner (f.eks. måltid, påkledning)
- strukturerte læringssituasjoner
- rom for barns innspill og lekende ytringer
- å lære abstrakte begreper gjennom det konkrete og nære

Vennskap og fellesskap

Rammeplanen sier at sosial kompetanse er en forutsetning for å kunne fungere godt sammen med andre, og ferdigheter og holdninger utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn få oppleve å være betydningsfulle for fellesskapet, og å være i positivt samspill med barn og voksne. Gjennom den sosiale leken dannes vennskap og gode relasjoner på tvers av alder, språk og kulturell bakgrunn. Vennskap og tilrettelegging for gode relasjoner og lek i barnehagen er en forutsetning for god læring og opplevelse av glede og mestring.

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Alle barn i barnehagene våre skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling. En god språkutvikling er viktig for barn, og den grunnleggende utviklingen skjer i barnehagealder. Evnen til å bruke språket er avgjørende for hvordan barn kan kommunisere med voksne og andre barn, hvordan de kan sette ord på følelser og erfaringer, fortelle noe viktig eller å diskutere og reflektere sammen med andre. Språk er avgjørende for læring, sosiale relasjoner og vennskap.

Å jobbe med språk er en naturlig del av barnehagehverdagen, det gjelder både uformelle og planlagte aktiviteter. Når barn møtes av voksne som forstår og verdsetter deres uttrykk, verbalt eller nonverbalt, bidrar det til å opprettholde barns motivasjon. Det å undre seg sammen med barnet kan være avgjørende for hvordan barnet søker ny kunnskap. Mestring gir motivasjon, som igjen skaper utvikling.

I våre barnehager synger vi mye med og for barna. Og hvorfor synger vi? Sang skaper glede, musikalske opplevelser, høytid og fellesskapsfølelse. Samtidig kan sang være et effektivt verktøy for språkutvikling, hukommelse, integrering og forbedring av det psykososiale miljøet. Musikalitet er en grunnleggende menneskelig egenskap, og det er naturlig for barn å uttrykke seg gjennom musikkens språk med lyd, rytme og bevegelse. Musisk samvær i barnehagen styrker relasjonene og skaper trygghet og glede. Sangene kan også brukes aktivt som verktøy for å få barnehagehverdagen til å gå smidigere i overgangssituasjoner, på stallebord, påkledning, ut på tur etc. Dette vil gjøre dagen enklere og gladere både for liten og stor. Forskning har vist at musikk fremmer god helse og læring. Sanger og regler styrker barnets utvikling på en rekke områder, som den språklige, motoriske, emosjonelle og sosiale utvikling.

Flerspråklige barn

Mange barn i Hauglegda, Øvre Bergmo og Mårskrenten barnehager har et annet morsmål enn norsk og lærer norsk som andrespråk i barnehagen. Et godt utviklet morsmål er en grunnleggende forutsetning for den videre språkutviklingen. Vi må støtte familiene i å bruke morsmålet samtidig som vi må jobbe aktivt med å fremme barnas norskspråklige kompetanse.

I enheten vår brukes daglige situasjoner og planlagte samlinger til å skape rom for opplevelser, undring, ettertanke og gode samtaler. Vi ser på mangfold i barnegruppen som ressurs og viser at vi kan lære av hverandre. Vi synliggjør mangfoldet ved å henge opp flagg og snakke om kulturelle og religiøse forskjeller. Vi er opptatt av at barna som har annet morsmål enn norsk, er en ressurs. Vi lærer språk av hverandre og fremhever barnets morsmål. Vi mener at anerkjennelse er viktig for at barnet skal føle seg sett og verdsatt. Alle ansatte skal møte barna med anerkjennelse og åpenhet. Vi markerer FN dagen. De avdelingene som har barn fra andre land enn Norge, markerer dette ved å snakke om forskjellene og henge opp bilder som de vil vise fram. På enkelte avdelinger har foreldre bidratt med å ta med mat fra sitt eget land som alle barna har fått smake på.

5. BARNES MEDVIRKNING

Barna skal oppleve å bli sett, bli tatt på alvor og være likeverdige, samtidig som de skal øve seg på å ta avgjørelser for seg selv og sammen med andre. Vi skal vise at det er trygt å ytre egne meninger, og at de har innflytelse over eget liv. Vi skal ta vare på mangfoldet da vi alle er ulike og har ulike behov. Barn skal oppleve å bli hørt, men også erfare at man noen ganger må sette sine egne behov og meninger til side.

Personalet følger barnas interesser, la dem få undre seg og oppleve gjennom inntrykk og ulike erfaringer, kjenne på tap og nederlag, utvikling, seier og mestring. Vi må observere og ta oss tid til å bli kjent med hvert enkelt barn og være gode til å tyde barnas kroppsspråk slik at vi kan hjelpe dem til å fremme seg selv og sine meninger. Noen barn er stille, andre mer utadvendte. Vi må kunne forstå handlingsmønster og reaksjoner hos barna, slik som sinne, frustrasjon, sorg, iver, glede, begeistring, nysgjerrighet, redsel og usikkerhet.

Vi må ha evne til å forandre planer for å følge det som har fanget interessen hos barna. Prosessen i seg selv er målet med en aktivitet så lenge begeistring og mestringsfølelse står i fokus.

Vi skal:

- Være tilstedeværende voksne som lytter, tolker og er oppmerksomme på barns uttrykk og kroppsspråk.
- Anerkjennelse og ta barn ulike ytringer på alvor.
- Gi rom for barns ulike perspektiv.
- Respektene barns intensjoner og opplevelser.
- Legge til rett for gode samtaler mellom barn og voksne.
- Arbeide for god kommunikasjon mellom barn og voksne, og mellom foreldre og personalet.

6. SAMARBEID HJEM – BARNEHAGE

Forståelse og samarbeid er grunnleggende i kontakten mellom barnehagen og hjemmet. Forståelse handler om respekt og anerkjennelse for hverandres oppgaver og ansvar i forhold til barnet.

Samarbeid handler om regelmessig kontakt der informasjon og begrunnelser utveksles.

Samarbeid mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling. Den viktigste samarbeidsformen er den daglige kontakten med foreldre/foresatte når de følger og henter barna i barnehagen.

Vi skal:

- Gi god informasjon om barnets liv i barnehagen, og informere om episoder som vil kunne ha innvirkning på barnet også utenom barnehagen
- Holde foreldre/foresatte informert om livet på den enkelte avdeling gjennom barnehageappen, samt holde foreldremøte 1-2 ganger pr. år.
- Kalle inn til utviklingssamtaler minst to ganger pr. år hvor det enkeltes barn trivsel og utvikling er det sentrale. Barnehagen og foreldre/foresatte skal utveksle kunnskaper og erfaringer slik at vi kan danne oss et helhetlig bilde av barnets utvikling både hjemme og i barnehagen.
- Være åpen for ekstra samtaler når hjemmet eller barnehagen ser behov for det.
- Informere om, og søke ekstern hjelp i samråd med foreldrene ved behov.

Hvordan vi jobber for å tilrettelegge for barn som trenger ekstra støtte

- *Barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder. (Rammeplanen s.40)*
- I Hauglegda, Øvre Bergmo og Mårskrenten barnehager skal alle barna oppleve et likeverdig og inkluderende tilbud. Dette gjelder selvfølgelig også barn med behov for ekstra støtte. Dette gjør vi ved å observere og sette inn tiltak der vi ser at det er nødvendig med fokus på mestring og glede. Med inkludering jobber vi målrettet og systematisk med å tilrettelegge for sosial og fysisk deltakelse gjennom lek og samtale i større og mindre grupper.

Foreldrerådet

Foreldrerådet består av foreldrene til alle barna. Foreldrerådet skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø. Er det i forskrift etter § 20 satt en maksimalgrense for foreldrebetaling, kan bare foreldrerådet samtykke til foreldrebetaling utover dette.

Enhetsleder kaller foreldrerådet sammen siste onsdag i september og ellers når enhetsleder eller samarbeidsutvalget krever det. På det første møtet i foreldrerådet velges foreldrerepresentanter til hver avdeling og blant disse representanter til samarbeidsutvalget. Barnehagen informerer foreldrerådet jevnlig om utvikling og endringer i enheten via barnehage-appen. Innspill fra foreldrerådet behandles fortløpende.

Foreldrekontakter og foreldrerepresentanter i samarbeidsutvalget

Valg av foreldrerepresentanter skal finne sted på høstens første foreldrerådsmøte. Innstilling til valget skal helst være klar til innkallingen sendes ut. Foresatte fra Øvre Bergmo barnehage og Mårskrenten barnehage velger en foreldrekontakt hver til å representere foreldregruppen. Fra Hauglegda velger hver av de seks avdelingene en foreldrekontakt, men kun tre av disse er faste representanter i samarbeidsutvalget. Én representant fra Base 1, én fra Base 2 og én fra småbarnsavdelingene.

Samarbeidsutvalg - SU

SU består av fem foresatte som velges av foreldrerådet, samt fem ansatte fra barnehagen (to tillitsvalgte og tre verneombud) slik at hver gruppe er likt representert. I tillegg er barnehagens eier representert med ett SU-medlem. Administrasjonen deltar i SU som sekretærer med uttalerett, men har ikke stemmerett. Samarbeidsutvalget skal først og fremst ivareta samarbeidet mellom barnehagen og hjemmene, men er også høringsorgan i saker som omhandler enhetens drift og er vedtaksorgan for årsplanen.

7. OVERGANGER

Tilknytningstiden

Det å starte i barnehagen er et stort steg i et barns liv og det er en spennende og krevende periode både for barn, foreldre og personalet i barnehagen. Den første perioden etter at barnet har startet i barnehagen trenger det tid til å bli trygg på de ansatte, det fysiske rommet, rutine og de andre barna i barnehagen. Denne tiden er meget viktig og grunnleggende for barnets videre barnehagetilværelse.

I Hauglegda, Øvre Bergmo og Mårskrenten får alle nye barn tildelt en tilknytningsperson som har hovedansvaret for barnet og for foreldrekontakten den første tiden. Tilknytningspersonen skal gi barnet mulighet til å tidlig utvikle et tillitsforhold og skape en trygghet som senere kan overføres til de andre ansatte på avdelingen.

Det er store individuelle forskjeller på hvor lang tid denne perioden kan ta, og det er ingen fasit på hvordan en tilknytningsperiode skal foregå. De første dagene forventes det at foreldre/foresatte er tilgjengelige i barnehagen. Godt samarbeid og dialog er avgjørende for å gjøre tilknytningstiden til en god opplevelse for både barn og voksne.

Overganger innad i barnehagen

Barn som starter på småbarnsavdelingene, flytter etter ett til to år til en av de fire andre avdelingene. Når det nærmer seg flytting, vil barnet sammen med personalet besøke den nye avdelingen ofte slik at barnet blir kjent med de voksne og avdelingen. I tillegg kommer personalet fra den nye avdelingen på besøk til småbarnsavdelingene. Det er viktig at foreldre/foresatte beregner ekstra tid de frøste dagene ved oppstart på ny avdeling. Vi forsøker å legge til rette for at vennskap mellom barna ivaretas ved overflyttinger.

Før barna blir flyttet til ny avdeling er det mulig å avtale en overgangssamtale mellom foreldre og pedagogisk leder på innværende og kommende avdelinger. Dette vurderes ut fra behov og ønske. I denne samtalen utveksler vi informasjon om barnet og den nye avdelingen.

Overgang barnehage – skole

Barnehagene i Molde skal følge plan for overgang fra barnehage til grunnskole ([Barnehagens planer - Molde kommune](#)). Vi i Hauglegda, Øvre Bergmo og Mårskrenten skal legge til rette for en god overgang mellom barnehage og skole. De eldste barna skal få med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Samarbeid mellom foresatte, barnehage og skole/SFO har stort fokus.

I tillegg til å følge den vedtatte planen skal vi:

- Besøke nærskolene sammen med de eldste barna flere ganger i løpet av året.
- Være med i samordningsmøter for barn med særskilte behov om overgang fra barnehage til skole, der foreldrene samtykker til det.
- Ta initiativ til kontakt med nærskolene.
- Ha planlagte og sporadiske treff både på skolen og i barnehagen.
- Samarbeide med nærskolene om å skape møteplasser for pedagogiske ledere og lærere der en drøfter barnehagens og skolens faglige planer

8. PLANLEGGING – VURDERING

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet.

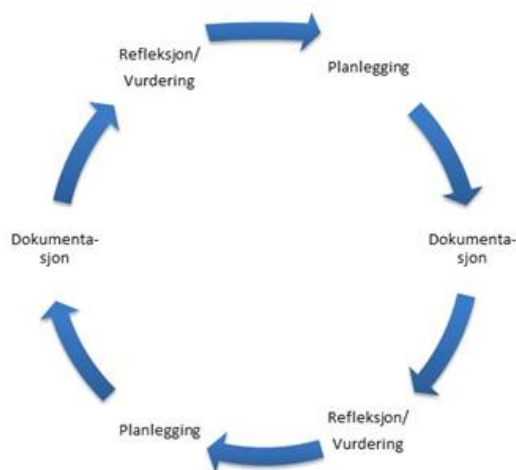
Modellen viser hvordan vi ser på arbeidet vårt som en kontinuerlig prosess.

I enheten vår skal aktiviteter og tema som barna er opptatt av, og interessert i, være utgangspunkt for planlegging. Barna skal kunne komme med egne ønsker og meninger, og bli tatt på alvor. Alt etter alder, modning og forutsetninger. Hver avdeling lager planer etter utgangspunkt i årsplanen. For at planleggingen vår skal bidra til progresjon for enkeltbarn og barnegruppen må vi tilpasse aktiviteter, gruppe, samling, tur, hverdagen etter barnets modenhet, interesse og utviklingsbehov.

Vi vurderer det pedagogiske arbeidet vårt gjennom barnehageloven, rammeplanen, virksomhetsplaner, årsplan, fagmøtene, refleksjonsmøtene, avdelingsmøtene, med flere. Refleksjon er en forutsetning for endring og fornyelse av barnehagen som organisasjon. Vi øker vår kompetanse gjennom å delta i kurs, møter, veiledning og diskusjoner samt lese faglige artikler og lese oss opp på ny forskning. Refleksjonsmøter er enhetens møter for faglig refleksjon. Alle ansatte og faste vikarer deltar på refleksjonsmøtene månedlig.

Hensikten med pedagogisk dokumentasjon er at det skal føre til ny innsikt, bekreftelser eller endring av egen praksis. Barnehagens dokumentasjon skal blant annet gi foreldrene informasjon om hva barnet opplever, lærer og gjør i barnehagen. Det kan brukes ulike former for dokumentasjon blant annet gjennom bilder, tekst, tegninger, situasjonsrapporter, formingsaktiviteter etc.

Dokumentasjonen for foreldre legges ut på appen, noen av disse dokumentasjonene publiseres for alle på barnehagens hjemmeområde. Bildene «viser» selve aktiviteten og prosessen barna er en del av.

9. BARNEHAGENS 7 FAGOMRÅDER

Rammeplanen for barnehagene sier arbeidet vårt med fagområdene skal bidra til at barna bearbeider, blir kjent med, blir trygge på, bruker, eksperimenterer, erfarer, improviserer, lager, leker, møter, opplever, setter grenser, tar i bruk, undersøker, utforsker, uttrykker, videreutvikler og får innsikt, kjennskap og kunnskap.

Disse beskrivelsene forteller oss at arbeid med fagområder har mer fokus på lærende prosesser enn på målstyring. Det er ikke slik at barnehagebarna skal kunne, skal vite, skal være i stand til etc., slik som er mer vanlig å forvente når mennesker kommer over i skole og arbeidslivet. Beskrivelsene tydeliggjør at det er veien mot destinasjonen og alt som skjer på reisen vi skal fokusere mest på, ikke selve destinasjonen.

I vår enhet er vi bevisste på at alle fagområdene henger sammen med hverandre i de ulike situasjonene og aktivitetene. Vi kan for eksempel ikke utelukke språk og kommunikasjon når vi jobber med etikk. Hvilket kunstverk kan vi lage uten å ta hensyn til antall, rom og form? Bevegelse og helse påvirkes av kultur og geografi i nærmiljøet og samfunnet. Vi vet at barn lærer med hele seg, hele tiden, i alle relasjoner og situasjoner. Både i formelle aktiviteter som er planlagt av en barnehagelærer med mål og pedagogisk baktanke, men mest gjennom uformelle hverdagssituasjonene som for eksempel lek og moro, krangling og uenighet, sosialt fellesskap med samtaler og undring, på- og avledning, måltider og stellesituasjoner. Vi må derfor være bevisste på hvilke begrensninger og muligheter tilretteleggingen vår gir for lærende prosesser.

Avdelingene lager mer spesifikke planer for hvordan de jobber med fagområdene og synliggjør arbeidet for barna, foresatte, kolleger og andre gjennom pedagogisk dokumentasjon. Dette arbeidet deles enten via appen med tekst, bilder/film, eller med presentasjoner inne på avdelingene.

10. SATSINGSOMRÅDER/UTVIKLINGSARBEID

Rekomp

I 2021 starter barnehagene i Molde opp Regional kompetanseutvikling (REKOMP) som skal bidra til at barnehagene i romsdalsregionen utvikler sin pedagogiske praksis gjennom barnehagebasert kompetanseutvikling. Det er høgskolen i Volda som sammen med Kunnskapsnett Romsdal – barnehage har det faglige ansvaret og ansvar for praktisk planlegging og gjennomføring.

I perioden 2021 – 2026 skal alle barnehagene delta på kompetanseheving i 3 tema; Psykososialt barnehagemiljø/livsmestring (aug. 21 – feb. 23), Sosial bærekraft (feb. 23 – aug. 24), Kunst/kultur/kreativitet (aug 24. – jan. 2026). Det er tenkt at vi skal bruke tre semestre på hvert tema.

Sosial bærekraft

Bærekraftig utvikling handler om at mennesker som lever i dag, får dekket sine grunnleggende behov uten å ødelegge fremtidige generasjoners mulighet til å dekke sine. Det handler om å tenke og handle lokalt, nasjonalt og globalt. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå at dagens handlinger har konsekvenser for fremtiden.

Sosialt bærekraftige samfunn handler om samfunn preget av tillit, trygghet, tilhørighet og tilgang til goder som arbeid, utdanning og gode nærmiljø. Barnehagen skal legge grunnlag for barnas evne til å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet og lære bara å ta vare på seg selv og hverandre.

Vi har valgt å tilnærme oss dette arbeidsfeltet gjennom implementering av Utdanningdirektoratets kompetansepakke for et *Trygt og godt barnehagemiljø*. Kompetansepakken er omfattende og tar for seg flere refleksjonsoppgaver og temaarbeid innenfor følgende moduler:

- Psykososialt barnehagemiljø
- Følge med, melde fra og undersøke
- Tiltak
- Skriftlig plan
- Fellesskapende aktiviteter
- Barns utvikling

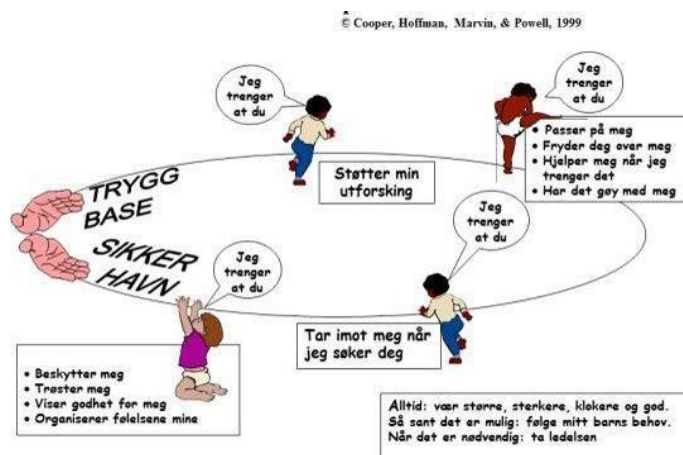
Arbeidet med et *Trygt og godt barnehagemiljø* fikk en pre-start høsten 2022 i forbindelse med foreldremøtet der mobbeombudet i Møre og Romsdal var til stede og holdt et foredrag. I starten av 2023 startet enheten overgangen fra prosjektet om Psykososialt barnehagemiljø og livsmestring der vi jobbet med inkluderingsbegrepet, til det gjeldende prosjektet om Sosial bærekraft der et Trygt og godt barnehagemiljø er temaområdet. Mobbeombudet var deltaker på et fagmøte der alle pedagogene i enheten var til stede, og i dette møtet ble det nedsatt prosjektgrupper til å lage en prosjektplan og drive arbeidet fremover. Det er planlagt at dette prosjektet vil holde på hele barnehageåret 2023 – 2024.

Trygghets sirkelen – COS

I vår enhet har vi over flere år jobbet med tilknytningsteori. Begrepet tilknytning beskriver hvordan en tidlig i livet knytter seg følelsesmessig til nære omsorgspersoner. Trygghets sirkelen bygger på mange års forskning rundt tilknytningsteori og viser oss hvordan de grunnleggende behovene henger sammen.

Sirkelen viser oss at barnet har i hovedsak har to omsorgsbehov:

- Barnet trenger en omsorgsperson som er en **trygg base**, som barnet kan våge bevege seg bort fra, utforske uten å bli forlatt
- Barnet trenger også en omsorgsperson som er en **sikker havn**, som alltid er der for å ta imot når barnet har behov for nærhet/trøst fra den voksne.

I barnehagen skal vi møte barnet der det er på sirkelen og støtte det i de følelsene og behovene det har.

I Hauglegda, Øvre Bergmo og Mårskrenten er store deler av personalet kurset i Trygghets sirkelen, både faste ansatte og vikarer. Vi har jobbet med trygghets sirkelen som tema i felles refleksjonsmøter og vi reflekterer jevnlig over tema og «case» oppgaver, og knytter det til praksis på avdeling.

Mange av våre pedagoger er sertifisert i Cos-P (Circle of security- Parenting) og kan holde kurs for foreldre, noe vi har som ambisjon å tilby våre foreldre hvert år.

Her er en video på ca. 4 min om COS:

[Video - COS animasjoner - Tilknytningspsykologene](#)

11. ÅRSHJUL

<p>August</p> <ul style="list-style-type: none"> - Planleggingsdager og stengt: tirsdag 15. og onsdag 16. august - Oppstart og tilknytningstid 	<p>Februar</p> <ul style="list-style-type: none"> - Samisk nasjonaldag tirsdag 6. februar - Karneval tirsdag 13. februar - Morsmålsdagen onsdag 21. februar - Vinterferieuke 8 (19. – 23. februar)
<p>September</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppstart og tilknytningstid - Foreldrerådsmøte onsdag 27. september 	<p>Mars</p> <ul style="list-style-type: none"> - Påskeferieoversikt svardato søndag 3. mars - Vinteraktivitetsuke uke 10 (4. – 8. mars) - Påskeaktiviteter - Påkestengt Øvre Bergmo og Mårskrenten 25. - 27. mars, Hauglegda åpen - Helligdager og stengt: torsdag 28. og fredag 29. mars
<p>Oktober</p> <ul style="list-style-type: none"> - Månedstema: Kroppen min - Første møte i samarbeidsutvalget onsdag 4. oktober - Høstferieuke 41 (9. – 13. oktober) - Planleggingsdag og stengt: mandag 9. oktober - FN-dagen tirsdag 24. oktober - Halloween tirsdag 31. oktober 	<p>April</p> <ul style="list-style-type: none"> - Helligdager og stengt: mandag 1. april - Foreldresamtaletid hele måneden
<p>November</p> <ul style="list-style-type: none"> - Foreldresamtaletid hele måneden 	<p>Mai</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tredje møte i samarbeidsutvalget onsdag 1. mai - Helligdager, planleggingsdager stengt: onsdag 1. mai, torsdag 9. mai, fredag 10. mai, fredag 17. mai, mandag 20. mai - 17. mai-aktiviteter - 17. mai-generalprøve torsdag 16. mai
<p>Desember</p> <ul style="list-style-type: none"> - Advent fredag 1. desember – fredag 22. desember - Juleferieoversikt svardato søndag 3. desember - Mørketur onsdag 6. desember - Lucia onsdag 13. desember - Nissefest tirsdag 20. desember - Julestengt Øvre Bergmo og Mårskrenten 27. - 29. desember, Hauglegda åpen. - Helligdager og stengt: mandag 25. og tirsdag 26. desember 	<p>Juni</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sommerfest med byttedag onsdag 19. juni - Pride og mangfold 3. – 21. juni - Eventuell dugnad (vurderes av samarbeidsutvalget på mai-møtet) - Siste dag før sommerferieavvikling fredag 21. juni.
<p>Januar</p> <ul style="list-style-type: none"> - Helligdag og stengt: mandag 1. januar - Planleggingsdag og stengt: tirsdag 2. januar - Andre møte i samarbeidsutvalget onsdag 11. januar 	<p>Juli</p> <ul style="list-style-type: none"> - Feriestengt Øvre Bergmo og Mårskrenten uke 28-29-30 (mulig lengre), Hauglegda åpen.